

HALK EĞİTİMİ ÇALIŞMALARINI SURUYOR

DİKİŞ, NAKİŞ VE ÖRGÜ KURSLARI

İlçemiz Halk Eğitim Merkezi Madürlüğünce, 1990-91 öğretim yılı içinde, gerek ilçe merkezinde ve gerekse köylerde açılan meslek kurslarına oldukça çok ilgi duyulduğu gözlenmektedir.

İlçe merkezinde açılan giyim, makine nakışları, el nakışları, trikotaj kursları sürdürülmektedir.

Özellikle ilçemizde ilk kez bu yıl açılan trikotaj kursuna hanımların ilgi si büyüktür.

Köylerde de katılım iyidir.

Abana Sosyal Yardım- laşma ve Dayanışma Vakfı ve Halk Eğitimi Merkezi Madürlüğü ile işbirliği ya-

şılarak açılmış olan kurs- ta üretilen ürünler. Bele- diyenin altındaki dükkanın vitrininde sergileniyor. Si- pariş olarak triko örücü- lüğü de sürdürülüyor.

BELEDİYE BAŞKANI 26 MARTTA TOPLANTI YAPTI

26 Martta, Belediye Başkanı Şevket Yazgan, halka açık yaptığı olağan toplantıda, Belediye çalış- maları üzerine bilgi verdi, soruları yanıtladı.

Toplantıda, daha önce dağıtılan sormaca (anket) sonuçları da açıklandı. Aç- ıklanan sormaca göre, sormacayı yanıtlayanların % 98'i başkanın tutum ve davranışlarını onaylıyor.

TV TANITIMLARINDA İLİMİZ DIŞLANIYOR

HABER-YORUM

Salim Yılmaz (Anılatıcı)

19 Martta Hollanda'dan da izlenilebilen TRT-5'te Kastamonu Merkez Kasaba Köyünden görüntüler sergilendi.

Bu, Türkiye genelinde yapılan doğum kontrolü araştırmaları üzerine bir çekimdir.

İlk görüntüde başörtülü bir genç anne, tavukları yemliyordu. Arka planda düştan sıvalı, ahşap, iki katlı bir ev vardı. Bu anneye doğum kontrolü üzerine sorular soruldu. Sonra başka bir eve geçildi. Bu köyde devrimlerin girdiği belli oluyordu. Her iki anne de bilinçli konuştu.

Sonra doğum kontrolüyle ilgili iki beşirce görünü ekranında. Yüksekten atlama, merdivenden düşme ve ağır yük kaldırma da içinde olmak üzere, köylülerin eski geleneklerine varıncaya dek anlatıldı.

Kastamonumuz, folklorıyla, gelenekleriyle ve antik dünyamız üzerine kalıntılarıyla çok varis bir ildir. Tosyasyyla. Araçıyla her yanımdan tarih fıskırır. Geçende, Vilâyet Konagi ve Şerife Bacı Heykeli gösterildi. Ama bunlar üzere hiçbir açıklama yapılmadı. Ne, yapımı Vilâyet Konagi olduğu söylen-

di; ne de kucağında yavru- suyla merdiven arasında ge- bil düşen Şerife Bacı anla- tıldı.

Kastamonulu olarak çok zayıf kalıyoruz. Örneğin bir Sepetçioglumuz var bizim. Karayılan'la beraber kayıp mı olacak Sepetçioglu? Davulcularımızla, zurnaclarımızla ayakta değil miyiz?

İki yıl önce Edirne Müzesini gezerken, Kastamonu'nun Merkez Kasaba Köyünden bir cebiz sandığı ile karşılaştım. Antik olan bu cebiz sandığı, deve derisinden yapılmıştı.

Müze müdürüne sordum, "bunu nasıl getirebiliyorsunuz Kastamonu'dan buraya, Kastamonu'da müze yok mu?" diye, Kastamonu Müzesi müdürüne de durumu soracağımı ekledim.

Kastamonu ekinsel bir- rikim konusunda çok var- sil. Ama insanlarımız yok- sul kalmış. Ekin (kültür) yoksunumuz. Değerlerimizi sahip çıkamıyoruz. Tür- kiye düzeyindeki araştı- rmalardan yoksun kalıyo- ruz. Sepetçioglu'ndan gel- miyor yalnızca ünümüz. Tekell'nin ünlü sazları var. Saz ekibimiz var. "Yöre- lerimiz ve Türkülerimiz" programında neden Kasta- monu'ya da yer verilmez?

(Sona 2'de)

Ş P Ö R F U T B O L D A O R T A O K U L U N B A Ş A R I S I

KASTAMONU BİRİNCİLİĞİ SONRA DA 8 İLİN ÜÇÜNCÜLÜĞÜ

23 Şubat-1 Mart tarih- leri arasında yapılan 1990- 91 "Ortaokulu Yıldızlar" futbol birinciliklerinde Abana İnönü Lisesi (orta bölüme) Kastamonu birin- cisi oldu. Bu birinciliklere katılan okullar şunlardır:

Taşköprü Lisesi
İnebolu İmam Hatip L.
Kastamonu Merkez Or.
İnebolu Ortaokulu
Abana İnönü Lisesi

Araç Lisesi
İnebolu Endüstri Meslek
23 Ağustos İlköğretim O.
Cide Lisesi
Cide İmam Hatip Lisesi

2 grupta oynanan kar- şılaşımlarda takımımız öü- ce grup birincisi oldu; son- ra da öteki grubun bir- incisi Araç'ı yenince Kas-

tamonu birinciliğini ka- zandı.

İnönü Lisesi, 20-23 Mart tarihlerinde Kasta- monu'yu temsilen gittiği Yozgat'ta tek yenilgi ile 3. oldu.

Takımımız bu karşıla- şımlarda en çok sayıyı yaparak en az sayı yedi.

Bu karşılaşımlarda en çok sayı yapan oyuncu da, 9 sayı ile İnönü Li- oldu.

Birinciliklere katılan il- ler:

Burdur
Sinop
Antasya
Kastamonu

Kırkkale
Tokat
Ordu
Çankırı

23 erkek öğrencisiyle Türkiye'nin en küçük orta- okullarından biri olan ve futbol alanı bile bulunma- yan ilçemiz ortaokulunun (İnönü Lisesi) bu büyük başarısı sevinç yarattı.

Bu başarıda Beden Eği- timi Öğretmeni Mehmet Şahin'in, Abana Gençler- birliği'nin ve Abana'daki birçok kurum, kuruluş ve kişilerin emeği vardır. Gençlerimizi kutlartz.

BU AY ARSA SATISI YAPILACAK

Belediyenin, 24, 26 ve 29 Nisanda Harmason'da, deniz kıyısında 5 arsa sat-acağı öğrenildi

GÖLKÖY ENSTITÜSÜ ANILARIM

Salim YILMAZ

Ağabeyim Hayati Tahsin Yılmaz'ın, Gököy öğrencilik anılarını kitaba dönüştürüp Son Köy Enstitüsü adıyla yayımlama fırsatı bilerek, ben de Gököy Enstitüsü anılarımdan söz edeceğim.

İsmail Hakkı Tonguç'un buluşuyla, "köyün içinden canlandırılması amacıyla açılan bu okullar, köylü çocukları için kurulmuştu.

İnebolu'da doğduğumuz kamyonla tam 8 saatte varmış- tık Şekerköprü'ye. Ellerimizde bavullarımızla, gece karanlı- ığında varmıştık enstitüye.

(Sona 2'de)

DOMUZLAR ÇOK ZARAR VERİYOR İNEBOLU'DA DOMUZ AVCILIĞI

Salim Yılmaz (Hollanda)

Yeni İnebolu Gazetesi.

18 Şubat tarihli sayısın- da, domuzların bölgede ço- ğalmasi üzerine ilginç bir haber yayımlandı.

Haberde, domuz yavru- larını yiyen çakalları, deri- si için avlanarak tüketme- ye yüz tutması üzerine doğanın dengesinin bozul- duğu ve domuzların hız- la çoğaldığı bildirilmek- tedir.

Bu durumu, köylerdeki tarım ürünlerinin domuz- larca zarara sokulması so- nucunu getirmiştir.

Geçen yıl dikilen pata- tes, domates ve musu gibi ürünlerin çoğunu domuz- lar tüketmiştir. Domuzlar fındığı da dadanmışlardır. Kimi köylüler bu yüzden çiftçiliği bırakarak, elde tüketecek, gece gündüz domuz avcılığı yapıyor. Dağ taş domuz dolu.

Gazete daha sonra şun- ları yazıyor:

"Avcıları yerinde gör- mek için 13 Şubatta, yo- ğun bir kış günü Gemi-

(Sona 2'de)

AYHAN KARAYALÇIN'IN SECTİKLERİ

17 NİSAN ARMAĞANI

Bilgi amaç değil, üreticilik ve yaratıcılıkta bir araçtır; eğitimin gerçek görevi insanı güçlendirmek, yaşam savaşında doğru yenebilir ve çevresini değiştirebilir hale getirmektir. İnsan önce öğrenen ve sonra yapan bir varlık olması için, yaparak, yaşarak, küçük yaşta katkılarla bilinerek eğitilebilir. Bunun bundan, hem bütünsel, hem toplumsal yarar için zorunludur. İşte, köy enstitileri, "iş içinde eğitim" ilkesinden hareket ederek, bu doğruları yaşama geçirmiştir.

Seyran Tanilli

Nasıl Bir Eğitim İstiyorsun? Amaç ve Yöntem, 2. baskı 1988, sayfa 63

Durur işi kara kaplı kılıplara, kabıplama bilgileri yadanan, düşünce egemenleri? Uşakları, köpekleri, bekçileriyle sal, dünya peçtiller. Yayıncılar, kataloğlarla başka bir ülkenin adlarını yetiştiriyorlar diye kapalılar enstitülerini. Adamları bir suyu kaçırmış kulağlarına (Çağırıştan, kumdanın çalınan kuzaklarını, okuyunca, okuyunca, okuyunca, herkesi doyuracak bir hamuru yoğurtmaya kalkışanlardan korkuyorlardı. Sırtlarından geçirdikleri, insanlar dolup beğenir gibi, araba beğenir gibi olmalı, "dehş" dedikçe gülmeli, yoldan, çığırından çıkmamalıydı...

Mehmet Başoğlu, Sabahattin Erbuğulu ve Köy Enstitileri, Cem Yayıncısı, 1988, sayfa 21

Ne ümitsiz yıllardı o yılları... Doğru düşünce karması olmayan bir yandan, istemiyorduk başımızda yok bir yandan... Fakat şu kıtımın oldu: İkinci çekimimizde başka bir şeylik iyice. Çok dayanıklı yetişti. Sourdand çekeklerimizde daha o günlerden hazırlanmış olduk. Değilsen, katlanma zorunda kaldığımız hak-sızlıkları, çekilişimiz arzularını, gördüğümüz işkenlere tanam- mül edilemezdi. Halk her bakımdan köylüne bir dayanma gücüne var bizim. Dest diğün, bunu herkeze kabul ettirdik. İnanmayan varsa, beri gelin, istatistik. Yıllarda işne deliklerinden geçirdik. Mikrokoşulları suç arandı bizde. Mesnetir, delilimiz çekemediğimiz ceza kalmadı. Önce de gözümleri kırılmadan yü- rüyüp gidiyoruz. Gülmüşevhiliyoruz her yapıları. Kalın işi içleri deyin bize.

Etilip Ayrıntı, Köy Enstitileri Yılları, Cem Yayıncısı, 1973, sayfa 71

Köy enstitülerinde sistemli olarak herhangi bir toplum-bilimsel eğitimin verilmesine rağmen, örgüt düşünme, okuma ve tartışma ortamı, yoksul sınıflardan gelmiş entelli öğrencilerin toplumsal sorunları ve değişimlik konularında, kafalarında kendi kendine bazı sorunlar uyanmasına yol açıyordu. Böylece hiç umulmadık bir öğrenimin, beklensizlik bir yerde ve hiçbir arad düşünülmeden, toplumsal ve ekonomik konular- da varlığı düşünmeleri açılıyordu, bu açıklamaların orada bulun- ve bu gibi açıklama ve tartışmaları karşı son derece hoşgörülü olan bir kurum yöneticileri tarafından büyük ölçüde devletin görevleri ile ilgili önemli olaylar durumuna getirilmesi, Ankara'da bakanlıklar arası çalışma ve toplantılara yol açıyordu. Çoğu kez Cumhurbaşkanına kadar görülen bir sorun olup çıkıyordu.

Engin Tonguç, Devrim Açısından Köy Enstitileri, Art Yarıları, 1970, sayfa 237

Milâlgallibe ile devlet adamı, devlet memuru ile menfi me- never ve hoca el ele vererek, en küçük firmaların bile kaçınmak- tırın, boynuna Türk köylüsünün kollarını sarıyorlardı. Yanı me- nevveler, bilhassa devlet memuru olanlar, bir kaç sene içinde sa- ziyetlerini düşeltmişlerdi, hatta bir kısmı, bilerek veya bilme- yerek, memleketli soymaya ve emmeye başlayan önemli sorma- yesinin yazması haline gelerek, konaklara, köşklere sahip olabili- dikleri halde; dışkınl zamanlarında onlara küçük açma çömert köylüler müstahiyen çıkıyor ve yıpranıyorlardı.

İ. Hakkı Tonguç, Çarlarca Köy, Kemik Kitabevi, 1943, sayfa 5

Köy enstitülerinden yetişenler, yaptıkları çerrede fe- odal emsalleri ve halkı sömürmede, ezmede birlik kurup devlet bürokratlarıyla çalışmışlardı, okullarından alıkları bilinc gör- ünür.

Yılmaz Kınar

Yeni Toplum (Köy Enstitileri Özel Sayısı), Nisan 1976, sayfa 58

Tipeden gelecek bir reforma inanmaz. Ancak edilen sınıfın kendisi öğrenir, çalışır, bilinçlenir ve haklarını isterse, halkınmaya başlanabilir. Böylece o (Tonguç), sınıfın yukarıdan değil, aşağıdan gelmesi gerektiği inancı ile çağdaşlarını bir- çöğünden ayırır.

Engin Tonguç, Devrim Açısından Köy Enstitileri ve Tonguç, Art Yarıları, 1970, sayfa 173

YUKARDAKİ ALINTILARI
HAYATİ TAHSİN YILMAZ'IN
SON KÖY ENSTİTÜLÜ
YAPITINDAN TPKIBASIM OLARAK SEÇTİK

İLİMİZ DIŞLANIYOR

(Beyaz İnce)

Heyemola folklorumuz İne bolu'da yaşıyor (Sinop'ta da). Tv'de tutturmuşlar Er zürüm, Urfa türküleri gidi- yor!

Sonra bizim Araçlı lo- kumcularımız, şekerle- rimiz var. Abanalı, Cideli sepetçilerimiz var. Kastam- onu insanı buğun dışar- da da sanat üretiyor.

Ankara'daki beyler aca- bu ne eder, bilmek is- terim!" Ankara'da, İstanbul' da o kadar derneklerimiz var. Bunlar hep "yiyelim içelim" dernekleri midir? Çoğunun adlarında "kültür" de olan bu dernek- ler niye kurulur? Bir iki çağırış toplayıp müdeleri şişirmek ve "şu kadar pa- ra topladık!" diye övün- mek nedir bunların gö- revleri!

Tv ekipleri Kastamonu ile neden ilgilenmezler? Kimileri ilgilendirir bu ko- nu?

Yeri gelmişken Kasaba köylülerini kutlarız.

abana

SIYASAL GAZETE

HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

KURULUŞU

25 Ocak 1970

ÇIKARAN

Tahsin YILMAZ

GENEL YAYIN

YÖNETMENİ

Hayati TAHSİN YILMAZ

YAZI İŞLERİNDEN

SORUMLU YÖNETMEN

Feyzi KÖSE

İSTANBUL

TEMSİLCİLERİ

Ender YORGANCI

Mehmet ÖZTÜRK

ADRES

ABANA GAZETESİ

37-970 ABANA

Telefon: (464) 10683

İSTANBUL

TEMSİLCİLİĞİ

Tahsül Solak, 5

KÜÇÜKPAZAR

Telefon: (1) 513 42 32

KURUCU

HER İSTEYENE

PARASIZ YOLLANIR

(Yurt dışına Yollanmaz)

DİZGİ VE BASKI

GÖRKEM BASIMEVİ

Telefon: (1) 539 72 15

Telefax: (1) 505 04 23

İSTANBUL

GÖLKÖY ENSTİTÜSÜ ANILARIM

(Beyaz İnce)

İlk sıradan sonra, enstitüde de sıraya girdik. Bu ikinci sıradan da başarılı olanlardan kimileri, ilkököl 3. sınıfı buradan yeniden okumak üzere "hazırlık" sınıfına alındı. Da- ha sonra Gazi Eğitim Enstitüsünü bitirerek resim öğretmeni olan İlyül (Yakalören) Hayati Topaloğlu bile hazırlık sınıfına katılmıştı.

Benim Gökçü'ye girişimde, ağabeyim 4-B'deydi. Ben kü- çük itlikanlı hep 4-B'de olurdum. Ağabeyimin kuşağı çok görkemliydi. Ağabeyim okulun gözbebeğiydi. Özellikle spor karşılaşmaları çok çekimli secerdi. Hiç akıldan çıkmaz, karşılaşmaları çok çekimli secerdi. Hiç akıldan çıkmaz, 4-A'da Dimici (Ahmet) vardı. Araçlı, iyi voleybol oynardı. Ağabeyimin unfordaklıları hep tanırım. Herkes hafız gibi derslerine çalışırken, ağabeyim başka şeylerle uğraşır- dı. Futbol takımının kaptanıydı. Bisiklete binerdi. Fotoğraf ma- kinesi kullanırdı. Şiir yazardı. O yıllarda şiiyeri Kastamonu gazetelerinde çıkarırdı. Bu yüzden çok etkiliydi. Son sınıfta Abanalı San Ozen ve Ziya Ateş vardı.

Gökçü Enstitüsü o yıllarda sporda çok ileriydi. Tam 18 tane voleybol alanı vardı Gökçü'de. Demek ki, Avrupa yarışlarında da. Ağabeyim (sonra da ben) bölgenin bayrağını dalgalandırdık.

Bir anki okul gibiydi Gökçü. Sabahları, tıpkı askerlik- teki gibi yoklama (sayım) yapılırdı. Ama biz öğrenciler yöne- time katıldık. Sabahları oynadığımız ulusal oyunlar yerli göğü toletirdi. Fiyos Çayırın Kızılarmak'lık köy gençleri Gözde toplanmıştı. Zonguldaklısı, Çankırılısı, Çorumlu, Sinoplu, oradaydı. Köyümüzü tanıdınca katıldık. 19 Mayıs- larda Kastamonu Gazi Stadyumu gösteriler yapırdık. Kastamo- nu hizi ayakta karşılardı (17 Nisan kutlayamazdık).

Ağabeyimin derslerinden sonra okulun adı da, düzeni de değışti. Bu değışen düzene kendimizi aydurlamıyorduk. Ve de 1956'da, arkadaşlarımızı toplu başkaldırmaya yönetmek amacıyla okuldan uzaklaştırıldım. Yepyeni bir yaşam başla- mıştı benim için, saa ki, Avrupa kapıları açılmıştı.

Küre'deki Kadastro Mahkemesi Yazıcılığımı bırakarak, ağabeyimin peşinden yurt dışına gittim (Göle gider gibi). Hollanda'ya yerleştim. Orada, Anadolu köylülerine kaynaş- tım. Gökçü, bize o yeteneği kazandırmıştı. Sanki biz, onların öğretmeni durumundaydık. Ben hep, okuduğum yararlı yazı- ları çoğaltarak arkadaşlarıma dağıtırdım. Abana Gazetemi bile çoğaltıp dağıtıyordum. Demek ki Gökçü bize birşeyler vermiş. Sorun da katkısıyla dünyamı dört bir yarımdan ar- kadaşlarım oldu.

Gökçü'de ben de ağabeyim gibi top koşturdum. Spor Kolu başkanım oldum. Spor malzemeleri ağızma kadar doluydu. Okul takımımdan başka ilvül takımlarda da (arada) oynadığım oluyordu.

Gökçü'de ben de ağabeyim gibi top koşturdum. Spor Kolu başkanım oldum. Spor malzemeleri ağızma kadar doluydu. Okul takımımdan başka ilvül takımlarda da (arada) oynadığım oluyordu.

Okulla bir Zonguldak gezisine katıldım. Karabük'te De- mir-Çelik Fabrikasını gezirken, "gövür, bak" dediler bizim için. Türk oldığımızı söyleyince hemşehri çıktık. Çatalbey- lili işçiler vardı. Zonguldak'tı, Catalağ'nın gezdik. Bu gezide, ufkumuz açıldı.

Abana'ya da geldik okulla. Abana'ya ilk gelen türki- grubu bizim okuldur.

Vİ 1955. Yöntimden beni çağırıyorlar. "Acaba bir yerden mac mı aldık?" diye düşündüm. Spor kolu başkanydım, iş başkayımı. Bakanlıktan yazı gelmiş, Kazan'da de kamp ya- pılacaktı. "Sen bölgenin çocuğusun, bize nereyi önerirsin?" dediler. Birkaç yer üzerinde duruyorduk ki, Abana yoktu gündemde. Abana'yı önerdim. Elektriği, suyu ve futbol takımı bulunduğunu söyledim. Belediye Başkanı Fahri Yargan'ın adını verdim.

Birkaç gün sonra yine çağırıyorlar. Karar verilmişti. Benden Abana üzerine ayrıntılı bilgi istedikler. Ben de geliyordum.

Birkaç gün sonra İnebolu'dan deniz yoluyla Abana'ya geldi. Karayolu yoktu. İlkokulda, yer yatağında ve çadırlarda yatırdık. İlkokula hayragını törene çekerek, indirirdik. İnce güyülerimiz vardı. Hazvel'ye falan giderdik. Çerrede iyi etki bırakıldı. Abana'ya vappı- uğıardı.

Kazan, Çerizlikte Kaynarık Pazar'ca orada kuruldu. Karşı bir aşımına vardı. "kadınlarımız, kızlarımız ve çocuklarımız çok güzel" dedi. Soğan doğrakten elini koymuş.

Abana Gençlerbirliğiyle mac da yaptık. İlk devreyi 4-0 önde kapatık. Ama ikinci devreyi takıyıcı çıktılar ve oyunu 5-4 aldılar. Bizim arkadaşlarımız hep yaradılar. Ben çok iyi bir oyun çıkarıyordum. Bu oyunda Abanalı hem tanıdı ve ta- kımı aldı. O zaman ilk kez Abana formasıyla İnebolu Güneş- spor'a karşı oynadım. Tarih 11 Temmuz 1955.

Kamptan sonra benim yaz izimni başlandı. Kamp, 15 er- günlük iki devreydi. İkinci devreyi bitirdiği gün (çadırlar topla- nırken), vapur geldi ve Abana'ya çok sayısız konuşu çıkarıldı. Bunlar Gençliğin Avrupa Kampanyası için gelmişlerdi ve Aba- na'nın adını dünyaya duyuracaklardı. Aralarında unlu garet- ciler, öğretmen öyeleri vardı. Onlar da ilkökulda kaldılar.

Bir hafta sonra da ilkököl yandı.

Solim YILMAZ

İNEBOLU'DA YELKEN VE SU SPORLARI KULUBÜ KURULDU

Yeni Yıl (Hollanda)

18 Mart tarihli Yeni İnebolu Gazetesinin habere göre, İnebolu'da Yelken ve Su Sporları Kulübü kuruldu.

Kulübün açılışında bir konuşma yapan Belediye Başkanı ve kurulan İnebolu Su Sporları Kulübü Başkanı Fikret İleri şöyle dedi:

"İk amacımız, çocuklarımız ve gençlerimize deniz sevgisini aşılamak,

artırarak donuk olarak yaşadığımız denizin tadını ve manevi hizmetlerinden faydalanmalarını sağlamaktır.

(...) Yelken ve deniz sporları kişiyi, kara sporlarından çok daha geliştirir. Denizcilik, sporuyla, ticaretiyle ve vatanın savunulmasıyla bir bütündür. Türkiye'de denizin kaymeti bilinmediği için, deniz ticaretinde Yunanistan'dan 5 kat geridedir. Bütünümüzün dibindeki denizle ilgilenmemekteyiz.

Ayrıca İnebolu olarak, sahilimize ve denizimize sahip çıkmak, Kastamonulunun ya da Ankaralının görevi değildir. Sahilde olunan bizlerin görevidir. Türkiye'de yelken kulübü sayısı 20'yi bulmazken, bu sayı Fransa'da 2.000'in üzerindedir."

Gemiciler üzerindeki Dibek köyünde Mustafa Çalık Ustaya 8-10 kişilik bir "piyade" kayığı yaptırılmaya başlandı. 12 m boyunda oluak olan bu kayığın küreği ve yelkeni bulunacak. Bu kayık eğitim amaçlı olarak kullanılacak.

İSTANBUL'DAN ABANA'YA

Bu linardan 230 deniz mili uzaktaki bir kayık şehriçisi olan Abana, Karadeniz'in bütün kıyıları gibi halkın geçindiremez. Ama Abanalılar çabıkan ve azimli insanlardır. Abanalılardan uzaklarda da arı gibi çalışırlar ve zakkalarını dünürlükte kazanırlar. Hatta, günlük geçimlerinden fazlasını bile, Bursa ragmen yeşil Abana'ya bir türlü ıttırtamazlar. Onlarla her türlü alaka ve müzasebetlerini devam ettirirler.

Yemyeşil Abana'dan 230 deniz mili ötede, İstanbul'un bir buçuk milyon insanı arasında da bu çalışkan, dürüst, güler yüzlü Abanalılardan yüzlerce yaşıyor. Eksikliği Unkapanı çevresinde, Küçükpazar semtine yerleşmiş. İki yıldan beri de bir dernekle var: Abana'ya Kalkındırma, Güzelleştirme ve Tanıtma Derneği gibi uzunve iddialı bir adı var ama iki yıllık faaliyet, bu uzun ve iddialı adı hakettirecek kadar hareketli, verimli ve canlı geçti. Abana geceleri tertiplendi, Abana takvimleri çıkarıldı. Yılbaşlarında ve bayramlarda on binlerce tebrik gönderildi. Yaz aylarında dinlenme kampları kuruldu ve Avrupa kampanyası tertiplendi. Fakat hepsinden de mühim, nüfusu iki bini geç bulan bu yemyeşil ve sını Karadeniz köyesini Ankara ve İstanbul dahil yüzlerce ve binlerce km ötelere kadar duyurdular. Duyurmaya ve Abana'ya çekmeye de devam ediyorlar.

Abana'ya Kalkındırma, Tanıtma ve Güzelleştirme Derneğinin bugün saat 13'te yıllık kongresi var. Küçükpazar'da, Yavuzünan mahallesi, Tahsildar Solak, 9 numaradaki dernek lokalinde yapılacak olan bu kongre, birçok derneklein adet yerini bulsun diye yaptıkları kongrelere hiç benzemez. Bugün Abanalılar heyecanlı heyecanlı, fakat yumuşak yumuşak konuşacaklar. Yeşil Abanalıların geliştiren kalkındırma için yine bir sını mühim kararlara varacaklar. İki yıllık geçmiş bunu gösteriyor.

Burhan AFRAP
(Yeni Gazete, 22 Aralık, 1951)

ABANA'DA KARNAVAL

Abana'ya Kalkındırma, Tanıtma ve Güzelleştirme Derneği tarafından 4 Temmuzda Abana'da kurulan İnşaat Komisyonu Kampanyası dördüncü defası 6 Eylülde sona erecektir. Bu amaçla dernek tarafından mahalli ve mahallü karnaval tertip edilmiştir.

30 Ağustos Zafar Bayramına taslayan gece ve gündüz devam edenin. Gece ayrıca fener alayları ve milli şayan ve tiki ekipleri de karnavala katkıda etmişlerdir. Bu şayanlara katılabilmek için çarş kaza etmişlerdir. Abana'ya bir turistik alana başlamıştı bu sene Abana'ya turisten gelen para 200 bin lirası civarında.

Vatani Gazetesi
(31 Ağustos 1955)

İNEBOLU'DA DOMUZ

(İnan 1'de)

çiler üzerindeki Dibek Köyüne ulaşabilmek. Kar henüz hemen 1 miye ulaşıyor.

(...) Gruplar halinde serek avı düzenleyen avcılar görünce arayan inerek onlara katılıyorlar. Manzara çok hoş. Av köpekleri seyrediyor. Biraz sonra gördüğümüz olay ise bambaşka. Hayatında ilk kez görüyorum böylelerini. Sanki mezhahada veya karp dükkanındayız. Vurulan domuzlar ayaklarından ağaçların dallarına asılıyor. Av köpekleri bir lokma et koparabilmek için bavalara seçiyor. Savıyorlar, tam 11 domuz! Vurulan domuzlar daldanda parçalanıyor. Karniyelerle de 2000 litre toptancılar kilo 2000 liradan alıyorlar. Derabelerinde getirdikleri kantarla taşıyorlar. Domuzlarına bakırları 160-180 kilo, köpekleri de 60-70 kilo geliyor.

Bu kış sezonu, İnebolu köylerinde vurulan domuz sayısının 500'e aşığı söyleniyor.

Dilektaş, Hacı İbrahim Hayıtoğlu, Geçice gibi yüksek köylerde 2 metre kar olduğu ve vurulan domuzların toplanamadığı söyleniyor.

Karın çok olduğu bu yüksek köylerde, domuzları serbest hareket edememesinden yararlanan avcılar, kurşun harcamak yerine, balta ile avlanmayı seçiyorlar. Seçilen bu yılın çok nefisli olduğu söyleniyor.

SON KÖY ENSTİTÜLÜ

HAYATİ TAHSİN YILMAZIN
17 NISANDA ÇIKACAK OLAN
"SON KÖY ENSTİTÜLÜ"
ADLI KİTABININ TASLAĞINDAN BÖLÜMLER:

KÖY ENSTİTÜLERİ (SÖZCÜKÜ)

Yalnızca köy çocuklarının alındığı enstitüler kentlerden uzakta, çoğu kez kırag yerlerde doğa koşullarına uygun olarak yerel olanaklarla kuruluyordu. Bunun işsizce nedeni köylerde görev alanak öğretmenlerin köy koşullarına göre yetiştirilmek istenmesidir.

Bu denli çok okulun hiden açılması öğrendi bulunmasını zorlaştırıyordu. Üç yıllık eğitimli okulun bitirenlerden de "bazırlık" sınıflarını öğrenici almaya sordurdu. Tam işe koşulacakları dönemde bu çocukları ana-babalarından koparmak da çaba gerektiriyordu. Köz öğrenici bulabilmek daha da zordur. 2. Dünya Savaşı koşulları ve üstüne gelen kıtlık yıllarını da lıma eklersek, bu çocukları değeri daha iyantlaşıtı.

Köy enstitülerine öğretmen bulabilmek de zordur. Kendi alanı kayısı köye gidilyabilmek kolay olmayırdı. Tabii, enstitülerde çalışma süresi derslerle sınırlı değildi. Yaz dinlenmesi de yalnızca 45 gündü. İki üzerilerde bulunabilecek yeterli öğretmen bulunamıyordu. Başlangıçta ilköğretmenlerinden, usta öğretmenlerden de yararlanılma yoluna gidildi. 1943'te Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü açılarak öğretmen sorununa köklü çözüm getirildi.

Çoğu enstitünün başlangıcında çadırdan başka koranak yoktu. Yapılanlar kendileri yapıldı. Yapılar yükselirken, bu yapılar da bozku yerlere dönüşüyoruydu. 44 saat olan haftalık izlenimin yarısı kültür derslerine, yarısı da sanat, teknik ve tannı uygulamaların ayırdı. Eğitim, üretim içinde yapılyordu.

İlk enstitü kuruluşları 1942'de köylere gitmeye başladı. 1943'te köy enstitülerini bitirenlerin çoğu Yüksek Köy Enstitüsüne alındı. 1944'te akın başladı. 15 enstitüden 1911 öğretmen köylere yollandı.

Köylerde okul yapımı da, öğretmen sayısına kıyasla kolay oluyordu. Herkesin kendi köyüne öğretmen olması öngörüldüğünden, okul yapımı çalışmalarına beş yıl öncesinden başlanılabiliyordu. Hele iki yıl öncesinden, adayların giderekleri köy kesim olarak biliniyordu. Okullar, devlet köylü işbirliğiyle yapılyordu. 1945'te yapılan 10 yıllık plan gerektir, 1955'te ilköğretim 7-100 gerçekleştirilecek, okullar köy ve okula gidemeyen öğrenim yaşında kişi kalımayacaktı.

Enstitüye bitiren köye yollanan öğretmenlere geçim topağı" denilen işlenecek yer, tım için ar, arabası, pulluk, arı koranları, dantelik mek (bayan öğretmenlere dokuma tezgahı, örgüdeki makinesi) verildi. Öğretmen, kendisine verilen bu araçlarla, köylerde üretim alanında da öcu olundu. Bunun bir amacı da, öğretmen köyden koparmamaktı.

Köye yollanan öğretmenler enstitülerine ilişkin kesimliyordu. Enstitü yönetimi sık sık bu öğretmenleri dışarıya, her tür gereksinimlerini sağlamaya çalışırdı. Köy enstitüsü müdürleri, müfettişleri, usta öğretmenleri öğretmen emekli olana dek izleyecekler. İşbaşında yetişmesini sağlayacaklardı.

Ama 1946'da durum bozuldu. Köye giden öğretmen, arkasında devlet bütçesi bulamazdı. Ağası, tefecisi, oğakçı, politikacı karşındaydı. Köy enstitülerini kurucuları, yöneticileri, öğretmenleri işlerinden atılmışlar, ağa karacılarla onulmaz acılar içinde bırakılmışlardı. 20 köy enstitüsünden 19'unun müdürleri görevlerinden alındı. Yüksek Köy Enstitüsü kapatıldı. Yüksek Köy Enstitüsü çıkışları toptan askere yollandılar.

Bir, 1947'de Gökkuş Enstitüsüne bu ortamda girdik. Ama yukarıda özetiçenedim hiç ayırımında değillik 15 yıllık öğrenim süresince de ayırım varamadık. Biraz geçimsizliğe hiç bizi vermedik. "Tonguc" ve "Yaşar" adlarını yalnızca kimi yaz dilerencelelerinde özallikle biliş apışılmamak. Steyenlerde de vardı. Dürümü bilmediğimizden kendimizi savunamadık.

Bugün kimimiz biraz bilmişsenizsek, bunu timayle okul sınırsı ilişkilerimize borçluvuz.

Sınıf andara geçeceğiz.

TAHİR ŞEN-AK TAHİR-İLE

Konuşan: Salim YILMAZ

- Eğitimciliği bırakıp İstanbul'a gittiniz. İş kurdunuz, işi ilerletip çocuklara bıraktınız. Sımdaki köyünüzü (Gölköy) Ne zaman döndünüz köye?

1968'de döndüm. Ben ticarettirni sulanım. Çocuklar ve torunlar her iş yapıyorlar, kendilerine yaklaşıyorlar.

- Neler yapmışsınız köyde?
-Kocakarıyla bir mek bulmuşuz, aykılar uyuyoruz, yatıyoruz. Hayatımızdan memnunuz.

- Köyünüzde iki hayranınız da yemek yapıyorsunuz. Eskiden bütün köy Yeşilyuva yapardı bu işi. Sizin köyler yok oldu. Nasıl düzenliyorsunuz yemek çıkarmayı?

- O zamanlar bütün köyler İnkara idi. Ama biz çalışarak İnkara'dan falan yemeyi başardık.

- Köyünüzün oturum kaç?

- Köyde kimseyle durmuyor ki şimdi, ama kaç kişi olduğunu söyleyeyim!

- Toklanma Köyü neyeğin?

- İki hanse var orada. Malamet Mahallesi'nde de 7'er var.

Kalışat Köyü var, eskiden 7-8 kişi oturmuştu. Macar Mahallesi var, şimdi bir iki yaşlı oturuyor.

- Macar Mahallesi dediniz. Bunlar Macaristan'dan mı gelmiş?

- Valla, eskiden gelmişlerdir, bilemiyorum. Eskiden beşer Macar Köyü deriz biz.

- Acaba bunlar gemicilik de yapıyorlar mı?

- Eskiden her türlü su işi yapmış olabilirler.

- Toklanma'nın Hasan Amca (İnce) nababıydı buna. Yaralığa eteklerinden Hacveli'ye tonluk çekerlermiş?

- Biz de çekerdik!

- Kimlere satıyordunuz bunları?

- Abana'da Jurnallar vardı, Hacveli'de Yorgancı Mustahay vardı, Çatalce'ten Salim Bey vardı. Bunlara atardık. İleri gelen adamlar bunları Deniz'de yelkenli gemileri vardı. İhtiler tonruğa hem çeker, hem de gemilere yüklerdik.

- Nasıl çekerdiniz tonruğa?

- Çırçaban'a (Şeyhbaban) bu günde giderdik. İki günde

de tonruğu buraya indirirdik. Bir gün dileddikten sonra yine sefere çıkardık.

- Okuzlarla mı?

- Okuzlarla. Yaralığa'sı gr deken Dagköy den geçerdik. Böyle çalışırdık.

- Okuzlarınızı acırtmış de mi?

- İsterse acar olmasın. Eklemek yenecek.

- Baş ziyacı geliyorken daha mı kolay oluyordu?

- Kolay olur mu be' gitmesi de kolay sizardı, gelmesi de. Ne mücadelesi yıllamıştı o yıllar!

- İstanbul'a göçünüzü 1950'den sonra mı oldu?

- 50'den sonra oldu. Menderes ömründe. Eskiden İstanbul'da iş yoktu. Bir sepetçilik vardı. Bir de sandıkçılık. Onları da Acemler yapırdı. 1950'den sonra devir değişti. Makineler geldi, yollar açıldı, iş sahaları çoğaldı.

- İstanbul'a ilk gittiğiniz yıllarda okudu çektimisiniz?

- Çekmek de ne demek. Şimdikiiler bilmez bunları. Se-

petçi dükkânlarında kaykaylar falan satardık. Ev yok, bakkal yok. Baharın ferah bir durumunda köye gelip toğberik yapardı, inat satardı da borcumu verebilirdi köylülerime.

- Feki, Hacveli İnceciydin?

- Hacveli taccarın hem koy dilevini mahkûmler hem de hücre!

- Neden?

- Hacveli bir tımbal yatağıydı. Eddadından beri böyle gelip böyle gitti. Her gün işten kaçıp Hacveli'ye, Abana'ya inerdik. Köylünün çoğu köyden İstanbul'dan kaçıp köyde kaldı. Hacveli taccarlarından verseyse yendi içendi. Deftere yazarken taccar derdi ki "Ne bekleyorsun, para vereceksin bak!" Ne yazıldığına bilemezdik. 5 katırlık tuza 10 kuruş yazarlardı. Köyli yazın gelip İstanbul'da çalışırdı da, yarı de Hacveli taccarına borcumu kapatamazdı.

- Köylüme ninden hayırcı mı da almış Hacveli emalı? Gerçek paye var mı bunun?

- Olmaz mı? Alacağına karışık köylünün okuması, meşin satması o (...) denilen adamın şimdi İstanbul'da iki tane evi var (...) de sattırdı Hacveli'den. Ayın yazın bunları. Onların yerinde bugün bakkallar oturur. Hem kendilerini mahvettüler, hem de köylüye!

- Tahir Amca, Hacvelilerin de güçlü şimdi İstanbul'da. Pay odibi çok olduğundan Hacveli'ye bir şey yaptırılmıyorlar. Yolum da nereden geçeceği belli değil.

- Zarar gören sadece Hacveli mi oldu? Abana'nın da durumu buzuldu. Abana keşifinin

nasıl kalkınır? Köyler de bozuldu. İstanbul'a gıy olunca, ekilip biçilen topraklar hep orman dönüştü.

- Peki Tahir Amca, babamın nasıl tanınması?

- Senin babamın yapmış olduğu işleri bir tek kişi yapamaz. Dine: Senin babam Necati'ye ya o hambaşka odandı!

- Tahir Amca, siz İstanbul'a gittiniz, bastınız, bir de Ağabeyimin yardımıyla Avrupa'ya gittik de sefilere oynamaktan kurtulduk. Ağabeyim dedim de aldın geldi. "Git, Tahir Amca'yı bul, eğitimciliğimizi, Galköy üzerine bizi!" dedi.

- Kastamonu Galköy de 6 aylık bir kurs gördük. Başımıza perazi başıgötürme verdiler. Köylülerimize gelip eğitimciliği yaptık.

- Başka ilvecekleriniz var mı?

- Çok okudu çektik. Rabbi-alime çok yükler olsun dememe gerekiyor.

- Çankıy'dınız mı?

- Sen bile gayimisinler çarığı! Ne yıllardı o yıllar! Okumak boynuma zinciri takardık, tonruk çekme zinciri. Boyunburuğu omuzumuzda vururdük. Güleklisi mısır ekmeğini de arımadaki azık tarımına koyduk mı, Yaralığa'nın yolunu tutarık!

- Okuttuğunu öğrencilerden kimler var?

- Hacı Lütü' var, burada inşaatçı. Hamam da benim talebem. Ondan sonra gel, Necati Gülen var. Sımsız Poşular var. Fabrikatörler var İstanbul'da, Malamet Mahallesi'nden Musulu'nun usakları falan var.

SON KÖY ENSTİTÜLÜ

(GÖLKÖY ENSTİTÜSÜ VE ÖĞRENCİLİK ANILARI)
HAYATİ TAHSİN YILMAZ

6 000 TL

KASTAMONU İLİ SINIRLARI İÇİNDEKİ KİTAPÇILARA
DERNEKLERE VE ÖĞRETMEN KURULUŞLARINA
DİLEDİKLERİ ÇOKLUKTA YOLLANIR
(SATILDIĞI ÇA, İNDİRİMLİ OLARAK ÖDEYECEKLERDİR)
(Kastamonu dışından isteklere bu kolaylık yapılmaz)

Telefon: (91 (1) 539 72 15

İSTANBUL

Teletax: (91 (1) 506 04 23

(Kitapların İstanbul'dan nasıl yollanabileceği de belirtirise kolaylık olur. Örneğin: "Topkapı Garajından falan otobüs firmasıyla" ya da İstanbul'da falan adrese bırakan" gibi)

Abana'da YILMAZLAR'da satılacaktır.

Abana Gazetesinin öteki okurları (ve öteki kitapçı ve kütüphaneler) Abana Gazetesinin İstanbul Temsilciliğinden ödenebilir olarak kitaphanelere (Posta idari eklenmez)

Abana Gazetesinin Temsilciliği
TAHSİLDAR SOKAK, NO: 5
KÜÇUKPAZAR/İSTANBUL

Telefon: (91 (1) 313 42 33

Görkem
YAYINLARI

DOST

Bir garip dünyada yaşar olmuştuz,
Ana, baba, kardeş bilirmiyor dost,
Gözlerde yaş dolu, gönüller susuz,
Dünya sevgiler sevmiyor dost.

Kalmadı iluvanın tab ve tuzu,
Büyükün, küçükün sayılmıyor dost,
Olmuştu kişiler kurt ile kuzu,
Kimselere güven dityılmıyor dost.

Kimin güdürmez kader oyunu,
Açılan yaralar sarılmıyor dost,
Korkulu düşlerini gelmiyor sonu,
Umudun dağı ardında, varılmıyor dost.

Tevfik Mustafa BURSA